

АРТИСТИЧНОСТ ВЪВ ВСЕКИ ЗВУК

Маргарита Илиева свири сонати от български композитори

Петя Цветанова

Една от перлите в многообразния концертен живот в столицата бе *Български прочити на сонатата* – събитие, част от XXII издание на международния фестивал за съвременна клавирна музика *ppIANISSIMO*, който тази година се проведе в периода 22 март – 7 април. По традиция този фестивал предлага на публиката интригуващи изпълнители и програми, носещи печата на професионализма и новаторството. Във втората седмица от форума, на 30 март, събота, от 19 часа в Голямата концертната зала на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ тежката задача за представяне на съвременния български прочит на един изкован в класическата епоха жанр – сонатата, бе поверена на талантиливата пианистка **Маргарита Илиева** – известно име, озаряващо родната сцена с изключително активна концертна дейност, впечатляващо с интензитета и разнообразието на поднесените програми. Особено важно е да се отбележи богатото въображение и впечатляващата дълбочина, с които тя бе проникнала в произведенията на Александър Танев, Пламен Джуров, Светлин Христов, Васил Казанджиев и Милен Панайотов – пет различни интерпретации на жанра на сонатата, писани в рамките на почти един век.

Пианистката бе избрала да започне с Александър Танев, чиято творба е от 1964 г., и да продължи с Пламен Джуров – Соната за пиано (1967). Във втората част на концерта Илиева започна с две посветени на нея творби, които прозвучаха за първи път на сцена тази вечер: Соната за пиано № 12 (2017) от Васил Казанджиев и Соната за пиано № 1 (2019), специално

написана за фестивала от младия композитор Светлин Христов. Рециталът завърши със световната премиера на *Sonata rodionata* (1992 – 2016) от Милен Панайотов, обобщаваща един дълъг период от творческия път на композитора.

В представянето на съвременни произведения, в които основна линия са неконвенционалните композиторски решения, предизвикващи изпълнителя, се изисква огромна доза концентрация в овладяването на композиторската концепция. Играта с багрите и тембрите, изграждането на формата, разгръщането на отделните тематични полета, емоционалното въвлечение и огромната доза артистичност бяха белезите на изпълнението на Маргарита Илиева.

Особено впечатляващо беше, че Маргарита Илиева не просто изсвири петте сонати, тя ги изигра. Всеки звук бе поднесен като артистичен жест, като част от представление. Артистичността в присъствието на пианистката на сцената би могло да бъде разгледано като една изключително сложна и добре изпълнена актьорска задача. В сценичното ѝ присъствие нямаше прекомерност или преиграване, тя изразяваше музиката с лицето си, с начина на подходане към рояла, сменящ се в зависимост от изпълняваното произведение. Едно представяне, което накара публиката да ѝ повярва, да повярва на света, който оживя под ръцете ѝ.

В тази вечер се случи един изключително силен концерт, с многобройна публика, която не се скъпеше на аплодисменти след всяко изпълнение. Финален щрих бе бисът – „по-старата“ *Приказка* от Димитър Ненов, която разкри друга част от пламенната емоционалност на Маргарита Илиева.

Като постижения на организаторите на фестивала *ppIANISSIMO* бих искала да отбележа респектиращата програма и вдъхновяващите изпълнители, подкрепата на българските композитори и възможността човек да може да се наслади на тези концерти постфактум, по всяко време и на всяко място посредством качените на свободен достъп записи в интернет.